

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 26 Mart 2020

Sayı: 20612

27324

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

tarafından

yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim. 26.03.2020

Ali Mahir Başarır

Mersin Milletvekili

Osmangazi, Yavuz Sultan Selim köprüleri ve Avrasya Tüneli için araç geçiş garantili anlaşmalar yapılmıştır. Geldiğimiz süreçte hem köprülerden hem de tünelden yeteri kadar araç geçmemiş ve geçmeyen her aracın parası halkımızın omuzlarına yüklenmiştir.

Sadece Yavuz Sultan Selim Köprüsü için 2019 yılı 1 Ocak-30 Haziran tarihleri için yeterli araç geçmediği için anlaşma gereği İşletmeci İçtaş İnşaat-Astaldi (ICA) konsorsiyumuna hazineden 1 milyar 450 milyon TL ödenmiştir. İkinci 6 aylık süreç içinde yaklaşık 1 milyar 600 milyon TL ödeneceği beklenmektedir.

Osmangazi Köprüsü için de 2019 yılı için araç geçiş garantisi kapsamında 2 milyar 500 milyon TL'nin üzerinde para ödeneceği beklenmektedir.

Normal süreçte dahi yeteri kadar araç geçmeyen söz konusu tünel ve köprülerden, Covid-19 virüs salgını nedeniyle araç geçişlerinde yaklaşık yüzde 70 oranında azalma vardır. Bu durumda 2020 yılı için hazineye dolayısıyla da vatandaşlarımızın omuzlarına daha fazla yük bindirilecektir.

Ülkemizde ve dünyada insanların yaşamını tehdit eden ve öngörülemeyen Covid-19 virüsü olağan dışı bir durum yaratmıştır. Geldiğimiz bu süreçte emprevizyon ilkesini yani , diğer bir deyişle öngörülemezlik ilkesini devreye sokmak zorunluluk haline gelmiştir. **Emprevizyon ilkesi, sözleşme kurulduğu sırada öngörülemeyen ve öngörülmesi beklenmeyen olağanüstü durumların ortaya çıkması halinde, sözleşmesel ilişkilerde edimlerin yerine getirilmesi kuralının istisnasıdır.** Borçlar Kanunu'muzun 138. Maddesinde de konuya ilişkin;

"MADDE 138- Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülme ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu, kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır.

Bu madde hükmü yabancı para borçlarında da uygulanır." İfadeleri yer almaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, emprevizyon ilkesinin yabancı para borçlarında da uygulanacağı açıkça düzenlenmekle, dövizle borçlananların da bu haktan yararlanabileceği anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1- Halkımızın çıkarlarını korumak adına Emprevizyon yani öngörülemeslik ilkesi devreye sokularak, Osmangazi ve Yavuz Sultan Selim Köprüleri ile Avrasya Tüneli için ilgili işletmelerle yapılan sözleşme askıya alınacak mıdır?
- 2- Sözleşmelerin askıya alınması düşünülmüyorsa, Borçlar Kanunu'nda belirtildiği gibi sözleşmelerin yeni koşullara göre uyarlanması yapılacak mıdır? Yapılacaksa ne zaman yapılacaktır? Yapılmayacaksa gerekçeleri nelerdir?